

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.317/2023/23. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2024. május 22. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés büntette miatt Terheltl ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 22. napján kelt 12.B.372/2022/54. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a vádlottnak kiadni rendelt, a hatóság által számsor bü. számú ügyben lefoglalt 2. sorszám alatti szövetnadrág megsemmisítését rendeli el.

Az elsőfokú ítélet bevezető részéből mellőzi a 2022. december 13. napján tartott előkészítő ülés határnapjának feltüntetését.

Terheltl vádlott tényleges tartózkodási helye: városnév Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. szeptember 22. napján kelt 12.B.372/2022/54. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében. Ezért őt 3 év 6 hónap szabadságvesztésre, valamint 4 év Magyarország területéről történő kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg azzal, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította. A hatóság által a számsor bü. számú ügyben lefoglalt bűnjelek lefoglalását megszüntette, a 2. sorszám alatti szövetnadrágot a vádlottnak kiadni rendelte, míg az 1. sorszám alatti gumírozott szegélyű lepedő és 3-8. sorszám alatti DNS maradványok megsemmisítését rendelte el. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költségből 425.586 forint megfizetésére, a fennmaradó 815.575 forint tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

[2] Az ítélet ellen

- az ügyészség a vádlott terhére, a szabadságvesztés és a kiutasítás tartamának súlyosítása érdekében,

- a vádlott és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Főügyészség a fellebbezés számsor1 szám alatt benyújtott írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eltúlzott nyomatékkel értékelte a büntetéskiszabás során feltárt enyhítő körülményeket, különösen a vádlott beismerését és megbánását. A vádlott részbeni ténybeli beismerő vallomást tett, ez azonban az 56/2007. BK véleményben írtakra figyelemmel nem értékelhető enyhítő körülményként, hiszen beismerése sem a cselekményre, sem a bűnösségére nem terjedt ki teljes egészében. Ezen túlmenően a sértett bántalmazásával csak a cselekményét észlelő személyek felszólítására hagyott fel, azaz őt mintegy tetten érték, ez esetben pedig csak a bűnösség elismerésének és a megbánásnak van jelentősége. Utóbbit aggályossá teszi az is, hogy a cselekmény elkövetését követően az eljárás elől külföldre kívánt távozni, a nyomozó hatóság fogta el. Büntetlen előéletének nyomatékát jelentősen csökkenti, hogy a bűncselekményt kitartó szándékkal, a bántalmazás érdekében a sértettet az utcán is követve, őt folyamatosan, a minősítést megalapozó sérülésen túl is sérülést okozva bántalmazta. Az életveszélyes állapot közvetettségének enyhítő hatását szinte kioltja, hogy szakszerű, időszerű orvosi beavatkozás nélkül a sértett halála is bekövetkezhetett volna. A kitartó elkövetés és a testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottsága mellett további súlyosító tényező a cselekmény garázda jellege. A kiutasítás büntetés alkalmazása indokolt és szükséges, az elkövetett bűncselekmény alapján a vádlottnak az országban tartózkodása nem kívánatos. Mindezek alapján a vádlottal szemben kiszabott mindkét büntetési nem mértékét lényegesen súlyosabban szükséges meghatározni, úgy, hogy az a büntetéskiszabási elvek szem előtt tartásával, kellően igazodjék a cselekmény tárgyi súlyához, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességhez.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.számsor2 számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlotti és védői perorvoslatokat nem tartotta alaposnak.

Kiemelte, hogy miután az ügyészség és a védelem is csak a büntetés mértékét támadja, a fellebbezés elbírálása során a Be. 590. § (3) és (5) bekezdése az irányadó. A törvényszék eljárását a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. A tényállás megalapozott, azt sem a vád képviselője, sem a terhelt, illetőleg védője nem vitatta, a vádlott bűnösségére vont következtetés is okszerű, cselekményének minősítése törvényes. A büntetés kiszabása során irányadó körülmények körében az ügyészi fellebbezés indokolás helyesen mutat rá arra, hogy a felsorolás egyrészt hiányos, másrészt azok súlyának megítélése nem megfelelő. A részbeni ténybeli beismerő vallomás súlya elenyésző amiatt, mert nem tárta fel teljes mértékben a történeteket a vádlott, a bántalmazás egy részének voltak szemtanúi, ezen kívül a szállón történetekkel kapcsolatban kamerafelvétel is rendelkezésre áll. Ugyanakkor ezen bántalmazás kitartó és garázda jellegű volt, ami nem kapott kellő hangsúlyt. Az enyhítő és súlyosító körülményeket megfelelően értékelve indokolt a vádlottal szemben hosszabb tartamú, a középértéket jobban megközelítő szabadságvesztés kiszabása és ehhez igazodóan az ország területéről hosszabb tartamban történő kiutasítása. Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek. Mindezek alapján a Fővárosi Törvényszék 12.B.372/2022/54. számú ítéletének megváltoztatását, a büntetés kiszabása során irányadó körülmények pontosítása mellett súlyosabb büntetés kiszabását, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

[5] A védő fellebbezése írásbeli indoklásában a büntetés enyhítése iránt bejelentett fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében a rendelkezésre álló adatokat, tényeket és enyhítő körülményeket nem súlyuknak megfelelően értékelte, így a kiszabott büntetés eltúlzott és nem kellő mértékben igazodik az enyhítő körülményekhez. Kiemelte, hogy

- Terhelt1 vádlott nemcsak egy kiskorú gyermek eltartásáról köteles gondoskodni, hanem a felesége eltartásáról is gondoskodik, aki rákos beteg. A vádlott az eljárás során többször hangsúlyozta, hogy Magyarországra is azért érkezett, hogy munkát vállaljon és abból anyagilag támogassa a családját.

- Az 56/2007. BK vélemény III/10. pontja szerint enyhítő körülményként értékelendő, hogy a vádlott 2021. december 23. napjától 2021. december 25. napjáig őrizetben volt, majd 2021. december 25. napjától letartóztatásban van, melyet a bíróság a másodfokú eljárás befejezéséig, de legfeljebb a nem jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztés tartamáig fenntartott. A vádlott több, mint két éve áll a legszigorúbb kényszerintézkedés hatálya alatt, amelynek enyhítő körülményként való figyelembevétele szükséges.

- Az elsőfokú bíróság enyhítő körülményként nem értékelte az időmúlást annak ellenére, hogy a cselekmény 2021. december 22. napján történt.

- Az 56/2007. BK vélemény szerint a bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülmény akkor lehet, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált, vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. Sem az

ügyesség, sem a bíróság erre vonatkozó konkrét adatokat nem közölt, így a bűncselekmény elszaporodottságának, mint súlyosító körülmény megállapításának nincsen helye.

Mindezekre tekintettel indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és Terhelt1 vádlottal szemben enyhébb büntetést kiszabását.

[6] A nyilvános ülésen a védő a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta, Terhelt1 vádlott személyi körülményeire nyilatkozott, az ügy érdemében és az utolsó szó jogán megbánását hangoztatta.

[7] A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek:

[8] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a Be. 583. § (3) bekezdés a) pont alapján kizárólag a kiszabott büntetés mértéke miatt jelentettek be fellebbezést, ezért a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdés alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül, ezen túl a Be. 590. § (5) bekezdés alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálta

- a) az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén

- aa) a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy

- ab) a 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

- b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni,

- c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést,

- továbbá a Be. 590. § (7) bekezdés alapján hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[9] Irányadó volt a

- Be. 590. § (5a) bekezdés, mely kimondja, hogy a másodfokú bíróság az (5) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletét akkor bírálja felül, ha az ítélet megalapozatlanságának vizsgálata nélkül megállapítható, hogy a 607. § (1) bekezdésében, valamint a 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt, és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan eljárási szabálysértés történt, amely lényeges hatással volt az eljárás

lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására,

- Be. 591. § (2) bekezdés a) pont is, melynek értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mivel a fellebbezést kizárólag az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be.

[10] A Be. 567. § (1) és (2) bekezdésben, a Be. 608. § (1) bekezdésben és a Be. 609. § (1) bekezdésben felsorolt eljárási szabálysértések nem róhatók fel, így az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása nem merült fel.

[11] Az ítéltábla álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem volt.

[12] Terhelt1 vádlott személyi körülményeire vonatkozó adatokat az ítéltábla aszerint pontosítja, illetve egészíti ki a vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján, hogy beteg felesége eltartásáról is gondoskodik.

[13] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pont alapján irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére, a terhelt felmentésére, vagy vele szemben az eljárás megszüntetésére nincs törvényes ok.

[14] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek. A Be. 562. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a Be. 561. § (3) bekezdés e) pont alapján a jogi minősítés körében az indokolást a másodfokú bíróság kiegészíti azzal, hogy a szándék jellegének elemzése során az elkövetőnek a véghezvitel időpontjában fennálló tudattartalmát kell vizsgálni, amelyhez az elkövetés anyagi és tárgyi tényezőinek az értékelése szolgál alapul. A 3/2013. számú Büntető Jogegységi Határozat részletes iránymutatásában írtakra figyelemmel e körben az alábbi releváns körülmények emelendők ki:

- a vádlott és a sértett ismerték egymást, együtt laktak a munkásszállón, ahol vitatkozni kezdtek,

- a vádlott a sértettet a ruhájánál fogva földre rántotta, majd a földön fekvő sértettnek megrúgta a bordáit, a hasát, a mellkasát, a lábait, a fejét, ezután ökölbe szorított kézzel ütlegetni kezdte, a földre kerülő sértettet megrugdosta, majd a folyosón nekifutásból, egy ízben, nagy erővel, hátulról, deréktájon megrúgta, mely rúgás hatására a sértett elesett, ekkor ruházatánál fogva visszahúzta a szobába, ahol több ízben ismételten nagy erővel megütötte, megrúgta őt,

- a szomszédos szobákban lakók szólították fel a vádlottat, hogy hagyja abba az agresszív viselkedést,

- a vádlotti magatartás következtében a sértett mindkét szeme körüli vérömlenyt, a bal oldali VIII-XI-es bordák hátsó ívének elmozdulásokkal járó törését, a jobb oldali VIII-X-es bordák hátsó ívének elmozdulás nélküli törését és teljes légmellel szenvedett el, melynek következtében közvetett életveszélyes állapotba került, a sérülések tényleges gyógytartama együttesen 4-6 hét.

[15] Mindezek együttes értékelésének eredményeképpen következtetés vonható arra, hogy Terhelt1 vádlott testi sérülés okozására irányuló egyenes szándékkal cselekedett. Az elkövetés időpontjában tudata átfogta az élet veszélyeztetésének, az életveszélyes sérülés előidézésének lehetőségét és ebbe belenyugodott. A bántalmazás ismertetett módjára és az okozott sérülések által is tükrözött erejére figyelemmel ugyanis tisztában kellett lennie azzal, hogy a sértettnek súlyos, akár életveszélyes belső sérüléseket is okozhat, de ez iránt közömbös maradt, ezért az életveszélyes eredmény tekintetében őt eshetőleg szándék terheli. Cselekményét helyesen minősítette tehát a törvényszék életveszélyt okozó testi sértés bűntettéként.

[16] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[17] A büntetési célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A bűncselekmény elkövetőivel szemben kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia.

[18] A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is.

[19] A büntetés kiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni.

[20] A büntetés kiszabása során értékelendő enyhítő és súlyosító körülményeket a másodfokú bíróság akként pontosítja, hogy

[21] - enyhítő körülmény, hogy a vádlott kiskorú gyermeke mellett beteg felesége eltartásáról is gondoskodik (56/2007 BK vélemény II/4. pont), a bűncselekmény elkövetésétől eltelt két és fél éves időmúlás, az a tény, hogy hosszabb ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt

és mindvégig a legsúlyosabb, személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt volt (56/2007 BK vélemény III/10. pont),

[22] - részbeni beismerő vallomásának enyhítő körülményként értékelése helytálló, miként javára értékelendő a másodfokú eljárásban is megmutatkozó megbánó magatartása (56/2007 BK vélemény II/11. pont),

[23] - további súlyosító körülmény a garázda jellegű elkövetés (56/2007 BK vélemény II/7. pont),

[24] - ellenben mellőzendő a testi épség elleni bűncselekmények elszaporodottságára történő hivatkozás. Az 56/2007 BK vélemény III/11. pont bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülmény akkor, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. A Központi Statisztikai Hivatal regisztrált bűncselekményekről szóló kimutatása alapján megállapítható, hogy a testi sértések száma az elkövetést megelőző években a következő: 2011. évben 14241, 2012. évben 13992, 2013. évben 13398, 2014. évben 13498, 2015. évben 12609, 2016. évben 11609, 2017. évben 10726, 2018. évben 8642, 2019. évben 7095, 2020. évben 7449, 2021. évben 6830 volt. Ezen statisztikai adatok alapján nem állapítható meg a vádlott terhén megállapított cselekmény lényeges emelkedése az elkövetés időszakában, így terhére nem értékelhető az elszaporodottság.

[25] A cselekmény absztrakt tárgyi súlyát a büntetési tételkeret határozza meg, mely két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, a vádlott terhén megállapított magatartás konkrét tárgyi súlya is kimagasló figyelemmel az elkövetési magatartás elhúzódo jellegére és a sértett kialakult sérülésére, ezért a Btk. 80. § (2) bekezdés szerinti középértéknél – mely jelen ügyben 5 év – enyhébb büntetés további mérséklésére irányuló védői fellebbezés nem foghatott helyt. Az elsőfokú bíróság helyesen választotta meg a büntetések nemét, az enyhítő körülmények túlsúlya és nyomatéka miatt azonban a büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés sem volt alapos. A másodfokú bíróság szem előtt tartotta a Be. 605. § (2) bekezdés iránymutatását is, miszerint, ha a másodfokú bíróság a tényállást nem egészítette ki, illetve nem helyesbítette, az elsőfokú bíróság ítéletében a törvényi büntetési tételkeretek között kiszabott büntetés kisebb megváltoztatásának nincs helye.

[26] A törvényszék a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatáról, a feltételes szabadságra bocsátásról, a kiutasításról és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról az anyagi jogi szabályoknak megfelelően rendelkezett.

[27] A lefoglalt dolgokról az elsőfokú bíróság törvényesen határozott, annak megváltoztatására a másodfokú eljárásban tett azon vádlotti nyilatkozatra figyelemmel került sor, miszerint a szövetnadrágjára nem tart igényt, így az ítéltábla a vádlottnak kiadni rendelt, a hatóság által számsor bü. számú ügyben lefoglalt 2. sorszám alatti szövetnadrág - lefoglalásának megszüntetése melletti - megsemmisítését rendelte el a Be. 320. § (2) bekezdés alapján.

[28] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet bevezető részéből mellőzte az előkészítő ülés határnapjának feltüntetését, ugyanis a Be. 561. § (1) bekezdés akként rendelkezik, hogy az ügydöntő határozat bevezető részében a tárgyalási napok megjelölése szükséges.

[29] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontban meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés szerinti személyes adatok közül a vádlottnak a Be. 10. § (1) bekezdés 15. pont szerinti tényleges tartózkodási helyét pontosította.

[30] Mindezen indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét - a Be. 599. § (2) bekezdése szerinti nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyéb, törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[31] A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdés alapján a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

[32] A másodfokú eljárásban fordítói- és tolmács díjként felmerült bűnügyi költséget a Be. 576. § (1) bekezdés b) pont alapján az állam viseli, mivel az annak kapcsán merült fel, hogy a vádlott a magyar nyelvet nem ismeri.

[33] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2024. május 22.

dr. Szalai Géza s.k.

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

dr. Bíró Emese s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 22. napján kelt 12.B.372/2022/54. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.317/2023/23. számú ítéletében írt változtatásokkal 2024. május 22. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. május 22.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

